

KESKKONNAAMET

Jaan Leivategija
abivallavanem
Saaremaa Vallavalitsus
vald@saaremaavald.ee

Teie 15.04.2019 nr 5-2/2231-3

Meie 13.05.2019 nr 6-2/19/5929-2

Seisukoht Muratsi külas Mere ja Mereääre detailplaneeringu algatamise taotlusele

Austatud Jaan Leivategija

Küsite Keskkonnaameti seisukohta Muratsi küla Mere (katastriüksuse tunnus 43301:001:0201) ja Mereääre (43301:001:0202) katastriüksuste detailplaneeringu algatamise taotluse kohta. Keskkonnaamet on tutvunud esitatud materjalidega ja katastriüksuste kohta käivate asjaoludega ning teatab järgnevat.

Vastavalt esitatud taotlusele on detailplaneeringu eesmärgiks vähikasvatustiikide (veepinnaga ca 4500 m²) ja neid teenindava hoone rajamine ning puurkaevu ja vähikasvatustiikide vee korduvkasutussüsteemi rajamine.

Mere ja Mereääre katastriüksused asuvad praktiliselt tervenisti Kasti lahe hoiualal¹. Hoiualale jääv osa kuulub ühtlasi ka üleeuroopalise kaitsealade võrgustiku Natura 2000 koosseisu Kasti lahe loodus- ja linnualana². Mõlemal katastriüksusel on osaliselt registreeritud Kasti lahe hoiuala kaitse-eesmärgiks seatud elupaigatüüp rannaniidud (Natura kood 1630*, tärniga on tähistatud esmatähtsad elupaigad). Rannaniitude levikuala katastriüksustel on nähtav Maa-ameti geoportaali looduskaitse ja Natura 2000 kaardirakenduse abil³, aktiveerides poolloodusliku koosluse kaardikihi.

Looduskaitseaduse (edaspidi *LKS*) § 32 lg-st 2 tulenevalt on hoiualal keelatud nende elupaikade ja kasvukohtade hävitamine ja kahjustamine, mille kaitseks hoiuala moodustati ning kaitstavate liikide oluline häirimine, samuti tegevus, mis seab ohtu elupaikade, kasvukohtade ja kaitstavate liikide soodsa seisundi. *LKS* § 3 lg 1 alusel loetakse loodusliku elupaiga seisund soodsaks, kui selle looduslik levila ja alad, mida elupaik oma levila piires hõlmab, on muutumatu suurusega või laienemas ja selle pikaajaliseks püsimiseks vajalik eriomane struktuur ja funktsioonid toimivad ning tõenäoliselt toimivad ka prognoosimisulatusse jäävas tulevikus ja elupaigale tüüpiliste liikide seisund on soodus. Vastavalt *LKS* § 3 lg-le 2 on liigi seisund soodne, kui selle asurkonna arvukus näitab, et liik säilib kaugemas tulevikus oma looduslike elupaikade või kasvukohtade elujõulise koostisosana, kui liigi looduslik levila ei kahane ning liigi asurkondade pikaajaliseks säilimiseks on praegu ja tõenäoliselt ka edaspidi olemas piisavalt suur elupaik.

Vastavalt esitatud joonisele on vähitiik nr 1 Mere katastriüksusel kavandatud osaliselt Kasti lahe hoiuala kaitse-eesmärgiks seatud elupaigatüübile rannaniidud (1630*). Vähitiigi rajamisel elupaigatüüp hävib

¹ Vabariigi Valitsuse 27.07.2006 määrus nr 176 „Hoiualade kaitse alla võtmine Saare maakonnas”

² Vabariigi Valitsuse 05.08.2004 korraldus nr 615-k „Euroopa Komisjonile esitatav Natura 2000 võrgustiku alade nimekiri”

³http://xgis.maaamet.ee/xGIS/XGis?app_id=UU62A&user_id=at&bbox=416387.8190773,6455722.99054347,418214.693361211,6456688.04108503&setlegend=UU62_PRIA_PLK=1&LANG=1

ning Keskkonnaameti hinnangul seatakse kavandatud tegevusega nimetatud elupaigas ohtu Kasti lahe hoiuala kaitse-eesmärkide saavutamine. Seega kaitstavale elupaigatüübile vähitiigi rajamine läheb vastuollu LKS § 32 lg-ga 2 ning vähitiigid tuleb planeerida väljapoole kaitstavat elupaigatüüpi.

Detailplaneeringuga kavandatakse muu hulgas keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (edaspidi *KeHJS*) § 6 lg 2 p-s 18 nimetatud vee erikasutuse valdkonda kuuluvat ja Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruse nr 224⁴ § 15 p 8 kohast tegevust⁵. Seetõttu tuleb vastavalt KeHJS § 33 lg 2 p-le 4 kaaluda keskkonnamõju strateegilise hindamise (edaspidi *KSH*) algatamise vajalikkust ja anda selle kohta eelhindang. Lisaks tuleb kaaluda KSH algatamise vajalikkust ja anda selle kohta eelhindang KeHJS § 33 lg 2 p-st 3, kui koostatakse detailplaneering planeerimisseaduse § 142 lg 1 p-s 1 või 3 sätestatud juhul.

Mõlemad katastriüksused jäävad osaliselt Kaarma valla ja Kuressaare linna kontaktvööndi ühisplaneeringu alusel ajuveelale ja asuvad Läänemere ranna ehituskeeluvööndis. Keskkonnaametile teadaolevalt ei ole katastriüksustel ehituskeeluvööndit vähendatud. LKS § 38 lg 3 alusel on ranna ehituskeeluvööndis uute ehitiste püstitamine keelatud, kuid LKS § 38 lg 5 p 5 ja 8 alusel ei laiene ehituskeeld kehtestatud detailplaneeringuga või kehtestatud üldplaneeringuga kavandatud kalakasvatusehitisele (sh vähikasvatusehitised) ning tehnovõrgule ja -rajatisele.

Vastavalt esitatud materjalidele on vesi korduvkasutuses ning kavandatud on ülejäävat vett kastmisveena kasutada. Keskkonnaamet peab vajalikuks juhtida tähelepanu järgnevale. Võib juhtuda, et alati ei ole võimalik ülejäävat vett kasutada kastmiseks. Sellisel juhul on Keskkonnaameti hinnangul vajalik kavandada detailplaneeringus ka vee suublasse (kas pinnas või veekogu) juhtimise võimalus peale filtersüsteeme. Kui võetakse põhjavett rohkem kui 5 m³ ööpäevas, kasvatatakse vähke aastase juurdekasvuga rohkem kui üks tonn või kasvandusest juhitakse vett suublasse, on vaja taotleda Keskkonnaametilt vee erikasutusluba (alus veeseaduse § 8 lg 2 p 2 ja p 12). Vee erikasutusluba tuleb taotleda enne vähikasvandusele kasutusloa saamist.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Meeli Kesküla

looduskasutuse spetsialist looduskaitse juhtivspetsialisti ülesannetes

Lääne regioon

Riina Noormägi 452 7775

riina.noormagi@keskkonnaamet.ee

Melika Paljak 452 7763

melika.paljak@keskkonnaamet.ee

Kadri Tamm 452 7761

kadri.tamm@keskkonnaamet.ee

⁴ „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu”

⁵ Selline tegevus, mis ei ole otseselt seotud ala kaitsekorraldusega või ei ole selleks otseselt vajalik, kuid mis võib üksi või koostoimes muu tegevusega eeldatavalt mõjutada Natura 2000 võrgustiku ala või kaitstavat loodusobjekti.